

INTERVIEW JAN FABRE

- De eerste nog levende kunstenaar wiens werk wordt gepresenteerd in de vaste verzameling van klassieke meesterwerken van het Kunsthistorisches Museum Wenen.
- Exposeerde in 2008 in het beroemde Parijse museum het Louvre.

- Maakt tekeningen met zijn eigen bloed, urine, tranen en sperma.
- Zijn expositie Hortus/Corpus is van 10 april tot en met 4 september 2011 te zien in Otterlo in het Kröller-Müller Museum.

‘Geert Wilders is een gevaarlijke held’

„We need heroes now’. We leven in een slachtoffermaatschappij en zijn steeds op zoek naar nieuwe rolmodellen en helden die ons leiden. En dat opent de deuren voor valse en gevaarlijke helden als Geert Wilders.”

Jan Fabre

Jan Fabre over heldendom

Jan Fabre's toneelstuk 'Prometheus Landscape II' ging onder het toezicht van wereldsterren als Lou Reed en Björk in New Jersey in première. Morgen beleeft het stuk als klapstuk van het Maastricht Toneelstad Festival zijn Nederlandse première.

door **Tim Geurts**

Jan Fabre: tekenaar, operamaker, theaterregisseur, choreograaf, schilder en beeldhouwer in één persoon. Hij exposeerde al in het Louvre en binnenkort is hij de eerste kunstenaar wiens werk nog bij leven wordt getoond door het Kunsthistorisches Museum in Wenen. Net terug uit datzelfde Wenen is de Belg Fabre ruim drie maanden na de wereldpremière nog even enthousiast over zijn nieuwste voorstelling *Prometheus Landscape II*. „Prometheus stal het vuur van de oppergod Zeus en gaf het aan de aardbewoners. De prijs die hij daarvoor betaalde, was groot. Vastgesmeed aan de Kaukasus werd door een adelaar iedere dag een stukje uit zijn lever gepikt. 's Nachts groeide de wond weer dicht om de volgende dag weer opengereten te worden. Prometheus was een held. Maar wel een tragische.”

Heldendom is wat Fabre betreft ook meteen de rode draad van de voorstelling. „In de eerste scène wordt al geroepen: 'We need heroes now'. We leven in een slachtoffermaatschappij. Iedereen roept: 'Ik wil wel, maar ik kan niet'. We zijn op zoek naar nieuwe rolmodellen en helden die ons leiden. En dat opent de deuren voor valse en gevaarlijke helden, zoals in België Bart De Wever en in Nederland Geert Wilders. Het gestolen vuur in *Prometheus Landscape II* slaat daar ook op. Het is een metafoor voor het risico, de creativiteit, de eigen verantwoordelijkheid en passie die we steeds meer missen.”

Eigenschappen die Fabre zelf in overvloed heeft. „Ik heb altijd mijn eigen ding gedaan. Heb altijd risico's genomen en ben nooit op modetrentjes gesprongen. Ik ben de afgelopen dertig jaar gevraagd om grote operahuizen te leiden en heb aanbiedingen gehad waarmee ik veel geld kon verdienen. Maar ik ben onafhankelijk gebleven.” Fabre mag naar eigen zeggen dan

Kurt Vandendriessche hangt tijdens Jan Fabre's *Prometheus Landscape II* als

hoofrolspeler Prometheus anderhalf uur aan touwen op het podium. foto's Wonge Bergmann/Stephan Vanfleteren

‘Ik neem risico's en spring niet op modetrentjes’

plete scènes van mij werden gekopieerd. Maar toch op een hele eigen manier. Dat is ook logisch. Kunst is gebaseerd op kopiëren. Het gaat er om dat je dat op de juiste manier doet. Ik steel zelf ook van de grootheden. In mijn geval bijvoorbeeld Brueghel en Rubens. Het is enkel de middelmaat die klaagt dat ze gekopieerd wordt. Iedere grote kun-

stenaar weet namelijk dat hij niet origineel is.” Een stelling die wordt onderbouwd door zijn nieuwe voorstelling. Met *Prometheus Landscape II* vertelt Fabre namelijk een verhaal dat al eeuwenoud is. De acteur die Prometheus speelt is Kurt Vandendriessche. Iedere voorstelling hangt hij met de armen en benen gespreid anderhalf uur op het podium. Een beproeving, weet ook Fabre. „Hij doet dat fantastisch. Met de armen en benen wijd hangen gaat op den duur flink pijn doen. Tijdens de repetities laten we de armen inmiddels ook los hangen. Om hem te sparen voor de voorstelling.” Maar ook voor de rest van de cast is de voorstelling afzien. „Het is een heel mentale én fysieke voorstelling. En dat vraagt veel van de acteurs en dansers. Maar ik hoef ze daar niet toe aan te sporen. Zij nemen hun vak zo ernstig, dat ze automatisch

grenzen verleggen tijdens repetities.” Want repeteren gebeurt ook tussen de voorstelling door nog steeds. „Mijn voorstellingen zijn een *on-going process*. Er zijn regisseurs die

teren op hun status en enkel de première bijwonen. Ik niet. Ik doe bij ieder voorstelling voorbesprekingen en nabesprekingen. Een toneelstuk is geen wasmachine. Je moet er aan blijven werken. Kritisch kij-

ken. Dit gaat goed. Maar vooral, dit gaat niet goed. Daardoor verandert de voorstelling ook steeds. Inmiddels is het stuk 30 procent anders dan tijdens de première in januari.” Dat *Prometheus Landscape* in Maastricht zijn Nederlandse première beleeft, is geen toeval. „Onze agenda laat het niet toe om vier of vijf Nederlandse steden aan te doen. We voeren het stuk op in steden als Parijs, New Jersey, Sevilla en Venetië, maar willen Nederland zeker niet overslaan. Om iedere keer in Amsterdam in première te gaan, zie ik ook niet zitten. We waren al eens in Groningen en Maastricht vroeg al drie of vier jaar om een première. We zijn zeer blij dat het dit jaar eindelijk kon.”

Prometheus Landscape II wordt uitgevoerd op vrijdag 13 mei en zaterdag 14 mei. Kaarten zijn verkrijgbaar via de website www.theateraanhetvrijthof.nl